Voorstel

Aanpak loodverontreinigingen en pilot moestuinen

In het verleden is door oude industrie veel lood in de bodem van stads en dorpskernen, negentiende-eeuwse wijken en industriegebieden terecht gekomen. Lood is schadelijk voor de gezondheid, vooral voor jonge kinderen tot en met 6 jaar. Lood belemmerd de ontwikkeling van het leervermogen (IQ) bij hoge blootstelling. In Amsterdam werken we een de aanpak, door de bloostelling zoveel mogelijk naar beneden te brengen, waarbij de nadruk ligt op plaatsen met een gevoelige functie (veel bodemcontact en plaatsen waar kinderen spelen). Aanpak van speelplaatsen en tuinen bij woningen is in gang gezet. Nu zijn ook de volkstuinen aan de beurt. Doordat er voedsel wordt verbouwd en hier ook kinderen (kunnen) verblijven kunnen er gezondheidsrisico's ontstaan bij aanwezigheid van verhoogde loodwaarden. Er is een pilot uitgevoerd voor volkstuinen met als doel verbetering van grond en gezondheid, waarbij in de bodem stoffen boven de risicogrens zijn aangetroffen[1]. De gemeente heeft veelal een dubbele rol als eigenaar/ verhuurder en bevoegd gezag Wet bodembescherming.

De pilot besloeg 28 tuinen uit 13 complexen aangesloten bij de Bond van volkstuinders (BVV). In totaal is in Amsterdam 300 hectare volkstuin grond verdeeld over 45 complexen met totaal 6000 tuinen aanwezig. Zeven complexen zijn nutstuinen (voornamelijk moestuin), de rest zijn verblijf/dag recreatief (meestal wonen met siertuin). Een overzicht van de resultaten van de pilot waarbij bodemonderzoek is uitgevoerd in de volkstuinen is te zien in Tabel 1 (appendix 1), hierin wordt naast lood ook andere risico stoffen meegenomen die bij consumptie via groentes schadelijk zijn[1]. Door het intensieve bodemcontact in moestuinen is een hogere kans op blootstelling in moestuinen, de grenswaarde voor lood en andere stoffen in moestuinen is lager. Uit de pilot er veel parken zijn waarbij de bodemkwaliteit geschikt is voor de functie verblijfstuin of moestuin. Deze parken liggen vaak in een zone waar ook een goede bodemkwaliteit kan worden verwacht op basis van de bodemkwaliteitskaart. Er zijn enkele tuinen waar sprake zou kunnen zijn van gezondheidsrisico's. Door eenvoudige maatregelen, zo genaamde gebruiksadviezen, te treffen kan blootstelling aan de bodem voorkomen worden. Bijvoorbeeld handen wassen na het werken in de grond, groenten kweken in bakken met schone grond en dergelijke.

Modernisering volkstuinen Amsterdam

Na Raadsbesluiten in 2021 zijn naast het stadsdeel en afdelingen binnen G&O, ook de volkstuinen zelf een grotere rol gaan spelen in de "modernisering" van de grond. Hiervoor is de huur verhoogd van de percelen waarmee een beheer budget voor de volkstuin complexen tot stand is gekomen. De modernisering heeft … verloop. Is er een laatste stand van zaken gecommuniceerd met de wethouder? Ik kan alleen info vinden over de besluiten in 2021 (checken via 5.1, 2, e

Voorstel vervolg lood in de bodem volkstuinparken

Voor toekomstig onderzoek worden alle complexen in bodemkwaliteitszone 2 of hoger meegenomen maar vanwege de schaal van dit onderzoek is er een prioritering opgesteld op basis van vooronderzoek naar bodemkwaliteit en gebruiksgeschiedenis. Hierbij wordt ook onderscheid gemaakt tussen de volkstuinen die functie 'wonen met siertuin" hebben of gebruikt worden als moestuin (> 25 m^2). Gebieden met bekende schone grond worden niet meegenomen met de aanname dat de grond hier ook echt schoon is.

Voor het onderzoek kunnenhuurders van volkstuinen zich op vrijwillige basis opgeven voor onderzoek. Van het onderzoek wordt een rapport opgesteld voor de huurder, hierin zijn gebruiksadviezen op basis van de grondkwaliteit toegevoegd om blootstelling te beperken. In overleg met de besturen van de volkstuinen en Bond van volkstuinders worden besproken welke eventueel verder gaande maatregelen het meest passend zijn voor de volkstuinen, gedacht wordt aan het beschikbaar stellen van schone grond voor de tuinen. Sanerende maatregelen zijn vaak te ingrijpend en kostbaar. Hierbij kunnen (natuur)waarden van de parken teniet worden gedaan, terwijl de blootstellingsrisico's ook alternatieve wijze kunnen worden aangepakt. Wel zijn uniforme richtlijnen voor aanpak belangrijk bij de huidige schaal om concrete beslissingen te blijven nemen en overzicht te behouden.

Voor uitvoering van de aanpak volkstuinen wordt een communicatieplan opgesteld. Hierin wordt ruimte gelaten om naar wens van de besturen van de volkstuinparken informatieavonden te organiseren om verdere uitleg te geven over de aanpak en gevolgen van aanwezigheid van lood in de bodem.